

BROOD DOET LEVEN IN BUSOVACA

Hoe komen de mensen van het transportbataljon aan eten? Lijkt een stomme vraag. Maar midden in het Bosnische oorlogsgebied is niets logisch. Ook niet een Moslim-bakker die samen met zijn Servische vrouw werkt voor slechts twee klanten: het transportbataljon en een Kroatische HVO-eenheid.

Bakker Isakovic ploeterend voor zijn brood en leven

Om drie uur in de ochtend beginnen Rahim Isakovic en zijn vrouw Svetlana met het kneden van het deeg. De klanten bezorgen bij zijn huis in Busovaca het benodigde meel en hij voorziet de klanten van verse broden. Zijn werktijden zijn onregelmatig, maar niettemin altijd lang. Als er weer eens geen elektriciteit is in de stad Busovaca, dan worden z'n werkuren zelfs nog langer; het deeg moet namelijk met de hand worden gekneet. En dan is hij pas laat in de middag klaar. Gelukkig hebben zijn Hollandse klanten hem een stroomopwekker gegeven; nu hoeft hij niet meer zonder licht te werken.

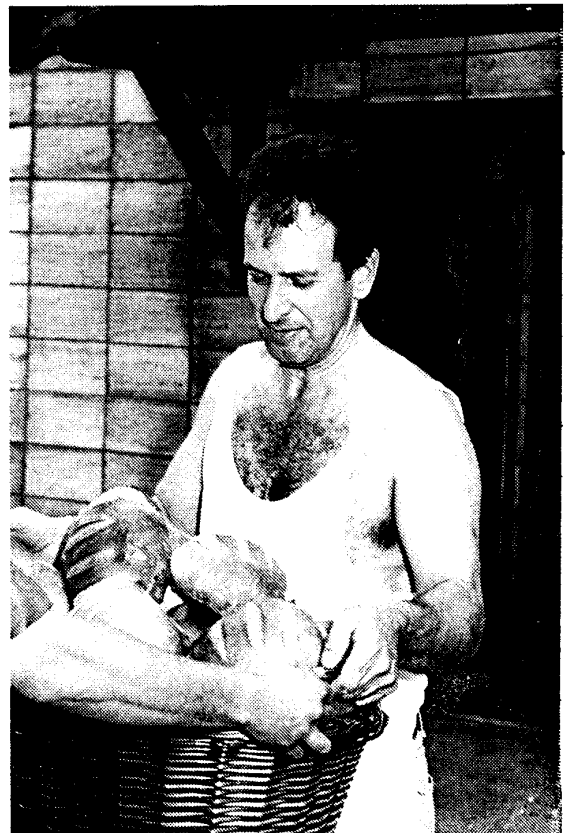
Ook de onregelmatige toevoer van water uit de gemeentelijke leidingen is een probleem. Gelukkig kan hij dan gebruik maken van een privé-watersysteem van iemand in Busovaca. Tevens is de brandstof voor zijn ovens een probleem want deze is zeer moeilijk te verkrijgen. Al een lange tijd geleden is Isakovic daarom overgegaan op hout dat hij uit de omliggende bossen haalt. Ook hier een nieuw probleem. Zijn bakkerswagen is kort geleden geconfiscieerd ten behoeve van de oorlog. Samen met enige buurtbewoners regelen ze af en toe een wagen en

brandstof om gezamenlijk hout te halen. Een reis niet zonder risico's.

Rond van vorm

Zeven dagen per week, het hele jaar door, bakt Isakovic 220 ronde broden voor het gehele transportbataljon en 200 voor een HVO eenheid in Busovaca. Vroeger maakte hij vele soorten brood voor bijna even zoveel klanten uit Busovaca. Nu heeft hij alleen militaire klanten. Omdat er geen andere bakker meer is, maakt de bevolking tegenwoordig zelf haar brood. De oorlog heeft een einde gemaakt aan Isakovic's ambacht. Hij hoeft maar één soort te bakken: een 700 gram zwaar brood, rond van vorm. 'Maar altijd vers,' zegt hij er met nadruk erbij. Tot het moment dat hij z'n wagen moest afstaan bracht, hij zelf deze broden bij zijn Nederlandse

en Belgische klanten. Nu worden ze laat in de ochtend opgehaald door chauffeurs van de Alpha- en de Bravo- compagnie. De broden worden vervolgens ook aan de twee andere compagnieën van het bataljon verstrekt. Isakovic verontschuldigd zich voor het feit dat hij niet meer persoonlijk kan bezorgen. Hij vond de contacten op de Nederlandse kampen erg prettig. Maar ja, de wagen, hè. En de reis naar Vitez, die is voor een Moslim ook niet ongevaarlijk. Toch houdt Isakovic nog steeds van z'n vak: het heeft het leven gered van hem en zijn gezin.

Het brood wordt dagelijks door het Transportbataljon opgehaald